



NORGES HØYESTERETT

Den 18. mai 2022 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Normann, Bergh og Steinsvik i

HR-2022-1003-U, (sak nr. 22-061753STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A

(advokat Torgeir Tønsager Falkum)

mot

Påtalemyndigheten

avsagt slik

D O M :

- (1) Saken gjelder anke over straffutmålingen i sak om uaktsomt grovt heleri. Det er særlig spørsmål om det ved fastsettelsen av samfunnsstraff er gitt kompensasjon for utholdt varetekt på riktig måte.
- (2) A er ved Borgarting lagmannsretts dom 6. april 2022 dømt for overtredelse av straffeloven (1902) § 317 fjerde ledd, jf. første ledd, jf. sjette ledd. Domfellelsen gjaldt heleri av 278 500 kroner. A har tidligere vært fengslet i 30 dager i anledning saken.
- (3) Domsslutningen punkt 1 lyder slik:

«A, f. 00.00.1974, dømmes for overtredelse av straffeloven 1902 § 317 fjerde ledd jf. første ledd til 50 – femti – timer samfunnsstraff, med en gjennomføringstid på 120 – etthundreogtyve – dager og med en subsidiær fengselsstraff på 50 – femti – dager. Dersom den subsidiære fengselsstraffen sones, skal det gjøres et varetektsfradrag på 30 – tretti – dager.»
- (4) Ankeutvalget bemerker at slutningen mangler henvisning til straffeloven (1902) § 317 sjette ledd. Det er en feil som kan rettes, jf. straffeprosessloven § 44.
- (5) A, har anket lagmannsrettens dom. Anken gjelder straffutmålingen. Det er anført at straffen er for streng, og at lagmannsretten har unnlatt å gi forholdsmessig fradrag for utholdt varetekt i samfunnsstraffen.
- (6) *Påtalemyndigheten* har inngitt merknader og anført at straffen er riktig, og at lagmannsretten ikke har gjort feil vedrørende varetektsfradraget.

- (7) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anke over dom i lagmannsretten kan avgjøres uten ankeforhandling når ankeutvalget enstemmig finner det klart at dommen må oppheves, jf. straffeprosessloven § 323 tredje ledd bokstav a.
- (8) Lagmannsretten har begrunnet straffutmålingen slik:
- «Lagmannsretten er enig i at samfunnsstraff er en passende reaksjon. Tiltalte har samtykket til slik straff, og lovens øvrige vilkår er også oppfylt, jf. straffeloven 1902 § 28 a. Når det tas hensyn til at tiltalte utelukkende domfelles etter tiltalen post III, og at det utelukkende foreligger uaktsomhet og ikke forsett, har lagmannsretten kommet til at straffen passende kan settes til samfunnsstraff i 50 timer med en gjennomføringstid på 120 dager. Det er tatt hensyn til at heleriet gjaldt et betydelig beløp og høy grad av uaktsomhet. Den subsidiære fengselsstraffen settes til fengsel i 50 dager. Dersom den subsidiære fengselsstraffen må sones, må de dagene hun har vært i varetekt trekkes fra. Varetektsfradraget er oppgitt å være 30 dager.»
- (9) Et alminnelig utgangspunkt ved fastsettelse av samfunnsstraff og subsidiær fengselsstraff er at én time samfunnsstraff svarer til én dag subsidiær fengselsstraff, se Ot.prp. nr. 90 (2003-2004) s. 447 og Matningsdal, Straffeloven 2005, Kommentartutgave, Juridika, revidert per 1. januar 2022, § 49, note 2.
- (10) Det følger av straffeloven (2005) § 83 første ledd at den tiden siktede har vært varetektsfengslet i anledning saken, kommer til fradrag i utmålt straff. Ved fastsettelse av samfunnsstraff skal det gjøres et forholdsmessig fradrag i antall timer samfunnsstraff, se kommentartutgaven, note 13 til § 83.
- (11) I dette tilfellet har lagmannsretten ved fastsettelsen av den subsidiære fengselsstraffen gjort et fradrag med 30 dager for utholdt varetekt. Det fremkommer imidlertid ikke hvilke vurderinger lagmannsretten har gjort når det gjelder betydningen av utholdt varetekt for antall timer samfunnsstraff.
- (12) Det er nærliggende å forstå det slik at spørsmålet er uteglemt. Dette er likevel ikke så klart at ankeutvalget finner det forsvarlig selv å avsi ny dom med et lavere antall timer. Utvalget nevner i den sammenheng at etter straffeloven (2005) § 49 første ledd bokstav a er nedre grense for samfunnsstraff 30 timer.
- (13) Etter dette finner ankeutvalget det enstemmig klart at lagmannsrettens dom må oppheves når det gjelder straffutmålingen. Utvalget finner etter omstendighetene ikke grunn til også å oppheve ankeforhandlingen, jf. straffeprosessloven § 347 første ledd.
- (14) Dommen er enstemmig.

D O M S S L U T N I N G

Lagmannsrettens dom, slutningens punkt 1, oppheves for så vidt gjelder straffutmålingen.

Espen Bergh
(sign.)

Kristin Normann
(sign.)

Kine Steinsvik
(sign.)